

Luonddutiippaid áittavulošvuohta 2018

Duottarluonddus oidnojit jo dálkkádatnuppástusa váikkuhusat

Dálkkádatnuppástus dahká duottarguovllus beahcevuvddiid unnánaš ovdáneami, lagešvuovderoasuid lassáneami odđa mihttárbeaiveloddešlájaid leavadettiin guovlluide ja muohtaáiggi oatnuma.

Duottarjalgadasat ja lagešvuovddit hálldašit davimus Lappi. Duottarguovllut leat maiddá eará sajis Lappis ja Koillismaas, máttimussan Iso-Syöte Pudasiärvvis. Áittavulošárvoštallama oktavuodas gárvvistedje ovttaskas dási ráddjema Suoma duottarguovlluin.

Duottarluonddutiippain ráhpadis goalmmásas áittavuložat

Árvoštallamiin sirrejedje 53 duottarluonddutiippa, maid oktasašviidodat lea 1,3 miljon hektára. Duottarluonddutiippain 20 dahjege 38 % árvoštallojedje áittavuložin. Oassi lea measta seammá maiddá duottarluonddutiippaid oppalašviidodagas.

Jasat leat eanemus áittavullosaš duottarluonddutiippat. Alla váriid badjevilttiin lean vuollegis šattolaš jasat bivlet dábálaččat easka suoidne-borgemánus. Jassa Bállás-Ylläsduoddara álbmotmeahcis. Govva: Arto Saikkonen.

Áittavuollásaš duottarluonddutiippat leat jasat ja lagešvuovddit. Njealjatoassi duottarluonddutiippain (13 st.) árvoštallojedje čalmmis dollojuvvot, muhto daid viidodat gokčá sulaid beali buot duottarluonddutiippain. Čalmmis dollojuvvon leat eandalii mánggat viiddesviidodaga duottarguolbbatiippat. Seailu duottarluonddutiippat leat 20 (38 %), muhto daid viidodat lea dušše 6 5 duottarluonddutiippaid oppalašviidodagas. Seailut leat ovdamearkan buot duottarlásis- ja duottarjuovvatiippat, oktalaš goahcevuovdeavádaga davábealde lean sierravuovddit ja oassi duottarniittuin.

Ovddit, 10 jagi áigi ollašuhhton árvoštallamii veardidettiin eanet áittavuložat leat jasat ja lagešvuovddit. Daid dili árvoštalle duođaid nuppástuvvan dan lassin, ahte maiddá árvoštallanmeannudeami nuppástus ja dieđu lassáneapmi váikkuhedje áittavulošluohká bajideapmái. Dáid luonddutiippaid ovdánanháhti árvoštallui ain headjut.

Dálkkádatnuppástusa ja guohtundeaddaga oktasašváikkuhus mearkkašahtti

Dálkkádatnuppástusa ja bohccuid guođoheapmi ja daid oktasašváikkuhusat leat eanemus mearkkašahtti duottarluonddutiippaid dillái váikkuhan dahkkit. Dálkkádaga liegganeami mielddisbuktán

goahcevuovderájá sirdašuvvan duottarguovlluide ja jalgadasa miesttaluvvan. Lagešvuovderoasut šaddet dábáleabbon, go garra dálvebuollašiid geahppánettiin ođđa beaiveloddešlájat levvet guvlui. Muohtaáigi oadnu, mii dahká jasad viidodaga gáržuma. Duollu hedjonettiin duollu gáibidan luonddutiippaid dilli hedjona.

Suoldnemihtároasut Gálddoavvi meahceguovllus Ohcejogas. Govva: Arto Saikkonen.

Bohccuid guođoheapmi gullá duottarguovllu lundui. Garra birrajagi guođohandeatta goittotge heajuda mánggaid, eandalii goike jeageleatnama duottarluonddutiippaid dili. Garra geasseguođoheapmi heajuda lagešvuovddi ođasmuvvama. Govttolaš guođohandeaddagis leat maiddái oiddolaš váikkuhusat šlájaid mánggahámatvuhtii eandalii vehkkes luonddutiippain.

Mearkkašahti lea guođoheami oktasašváikkuhus dálkkádatnuppástusain. Dás ovdamearkan leat lagešvuovddit, main dálkkádatnuppástusa čuovvumuššan leat eanet ja viidábut mihtárbeaivelottiid dahkan roasut. Geasseguohtunguovlluin soahkevuvddiid ealáskan mihtároasuin lea šaddan váttisin, go bohccot borret vesáid, dalle soahkevuvddiid ođasmuvvan estojuvvo. Dát mielddisbuktá gulul soahkevuvddiid jávkama.

Beahci leavvá duottarguovllus Leammi álbmotmeahcis. Govva: Arto Saikkonen

Dálkkádatnuppástus ja guođoheapmi sáhttet váikkuhit maidái jorggubeliid ja kompenseret nubbi nuppi váikkuhusaid. Ovdamearkan varrasut duottarguolbaniin ja duottarniittuin bohccuid guođoheamis sáhtta leat oiddolaš váikkuhusa, go dat sáhtta njoahcudit luonddutiippa gitta šaddama ja bajásdoallat šlájaid mánggahámatvuođa. Go olles duottarguovlu lea boazodoalu anus, guođoheamis lea muhtunlágan juogo oiddolaš dahje eahpeiddolaš váikkuhus measta buot luonddutiippaide.

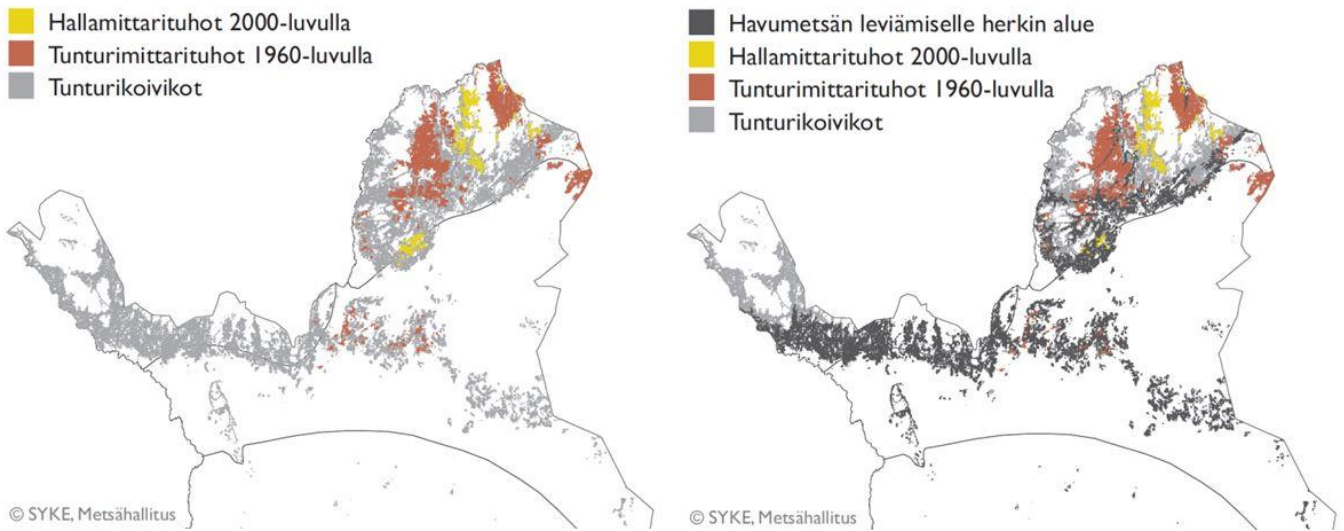
Doaimmat dili buorideapmin ja ollislaš eanageavaheami plánen

Duottarluonddutiippaid seailun gáibida dálkkádatnuppástusa njoahcudeapmái sikten doaimmaid beavttálmahttima. Dutkama galgá ain eanet siktet duottarluonddu mánggahámatvuođas dáhpáhuvvan nuppástusaid čuovvumii sihke dáid nuppástusaid sivaid ja váikkuhusaid čielggadeapmái. Fámolaš guođohandeaddaga dahkan vaháiid geahpedeapmin duottaráššedovdijoavku evttoha guođohandeaddaga muddema ja guohtonlotnašuvvama gárggiideami. Garra šaddan Lappi turismmas, luondduváriid ávkkástallan ja eará eanageavahanhámit lasihit mearkkašahtti vugiin eanageavahandeaddagiid sierra guovlluin duottarguovllus. Duottarluonddu ja dili galgá goittotge dorvvastit ollislaš eanageavaheami plánemiin.

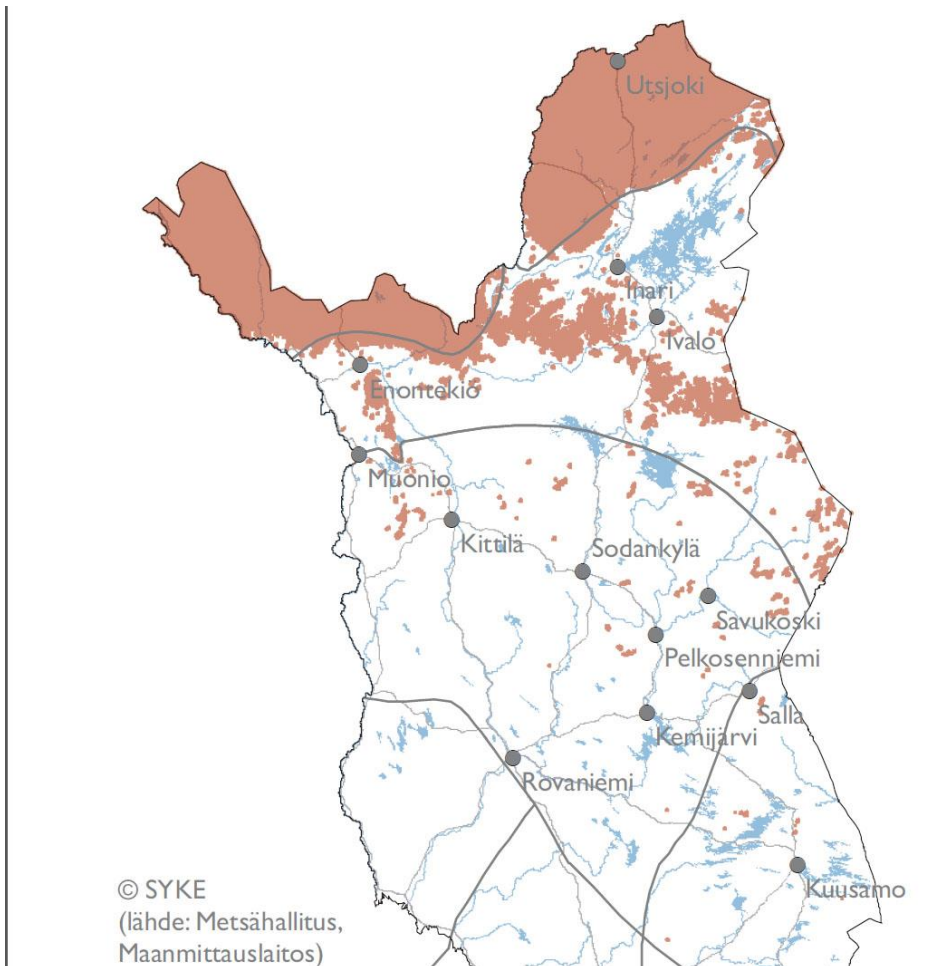
Lassidieđut

Elisa Pääkkö, spesiálaplánejeaddji, Meahciráđđehus, t. 040 735 2505,
ovdanamma.sohkanamma@metsa.fi

Katariina Mäkelä, boarrásut dutki, Suoma birasguovddáš, t. 040 0148 686,
ovdanamma.sohkanamma @ymparisto.fi

Lagešvuovddit leat geahppánan duottarmihttára ja suoldnemihttára roasuid dihtii ja daid einnostit ain geahppánit beazi unnánaččaid leavvama mielde.

Áittavullosašárvoštallama oktavuodas gárvvistuvvui ovttaskasdási ráddjen Suoma duottarguovllus.